

Završno razmišljanje

Tako sam došao kraju. Valjda se čitavi ovaj prikaz može činiti kao neki čudni govor prigodom jubileja, u kome se govorilo samo o nadama i brigama sviju nas pa prema tome uopće ne o zaslugama i djelovanju našega kardinala. Velim »našega kardinala«, jer nisam rodom iz Kölna, a on odavno pripada ne samo Kölnu nego čitavoj Katoličkoj Crkvi u Njemačkoj i cjelokupnoj Crkvi uopće i tako zacijelo na sasvim poseban način Kölnu. Još jedanput: Čudan govor prigodom jubileja, u kome nije bilo govora o jubilarcu, već samo o nama, suvremenicima ovoga trenutka. No to možda i nije tako neumjesno.

Kad bismo htjeli upotrijebiti jednu modernu lozinku, punu sadržaja, mogli bismo kazati, da je naš kardinal od početka pa sve dosada živio život lišavanja i da je to prihvatio kao nužnu formu svoga svećeničkog poziva — da on nije tu za samoga sebe nego »za ljude«, kako glasi njegovo geslo. Mi utoliko ipak možda najbolje odgovaramo njegovoj naravi i njegovoj želji, ukoliko sasvim jednostavno govorimo o Crkvi, za koju se on uvijek zalagao.

Mnogo je toga krenulo drukčije nego se htjelo. Zacijelo su posljedice Sabora uvelike drukčije nego se zamišljalo u diskusijama rimskih dana. No vjerojatno je to moralo biti, morala se diskusija raširiti na korijenje, trebalo je proći i prepatiti krizu da se kroz današnje vrijeme vjeri otvori novi put.

Bilo kako bilo: U nezabludivosti svoje vjere, u pouzdanosti svoga da i ne, što ga on postavlja, u otvorenosti za sva pitanja istraživačkog razuma kao i u otklanjanju šuplje igre intelekta koji gleda samo na sebe, u spremnosti da služi ljudima preko granica nacije i preko granica Crkve, kardinal Frings nam je postao usred krize u Crkvi, upravo u ovoj krizi likom Crkve, koju mi ljubimo, u kojoj se osjećamo kao kod kuće i u kojoj ostajemo. Stoga smijem u ime svih vas zahvaliti mu od srca u ovom času.

S njemačkog preveo: O. Franjo Carey

UZ NAJNOVIJA TEOLOŠKA GLEDANJA NA SVEĆENISTVO

Pitanje svećenika i svećeničke službe postaje u naše dane sve više tema dana, pa su neki teolozi ozbiljno požalili što II vatikanski sabor nije razmotrio dovoljno ova važna pitanja, koja bi zaslužila već po svojoj naravi veću pažnju. Budući da treba tu stvar na neki način izvesti na čistać, odlučili su mjerodavni ljudi u Rimu, da će se o tim pitanjima raspravljati na jesenskoj sinodi biskupa u Rimu. I ovogodišnji teološki tečaj u Zagrebu razmotrio je opširno pitanje svećeničke službe i egzistencije te je sada, nekoliko mjeseci iza toga izašao Zbornik radova ovogodišnjeg Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike. Pa i Dr Tomislav Šagi-Bunić izdao je u izdanju Kršćanske sadašnjosti 67. broj »Svjedočenja« o svećeničke ankete, koja bi možda mogla poslužiti lakšem rascišćenju teološka gledanja na svećeništvo. Budući da su neke nedvojbene,

a neke još treba iztraživati, korisno će biti ako se osvrnemo na nekoliko činjenica. Šteta što se još ne mogu poslužiti podacima svećeničke ankete, koja bi možda mogla poslužiti lakšem rasčišćavanju nekih spornih pojmova.

Da li se služiteljska funkcija protivi dominativnoj?

Na prvi pogled čovjek bi povjerovao da je tako. Ali točnijom analizom ipak se može s nekom izvjesnošću reći, da se u biti ove dvije funkcije ne isključuju, nego dopunjavaju. Naravno može doći do disharmonije ako se obje funkcije ne vrše u Kristovom duhu onako kako nam to Evanđelje nagovještava. Doduše postoje danas izvjesni teolozi, koji bi htjeli svećeniku oduzeti aureolu svećeništva, jer da je svećenik jedino Krist. Krist je stvarno veliki svećenik Novog Zavjeta, no baš on je sam oživotvorio i svećenstvo Novog Zavjeta. Tu činjenicu ne može nitko opovrgnuti. To svećenstvo ima zadaću da prinosi žrtvu »čistu« od istoka do zapada, kao što je to već navijestio prorok Malahija u Starom Zavjetu. Prema tome; ako se postavi pitanje: Što je prvotnije ili zajednica vjernika ili funkcioneri te zajednice, moramo prema Evanđelju odgovoriti: Krist je odabrao apostole prije nego što je postojala vjerska zajednica Kristovih vjernika. Sve do dolaska Duha Svetoga ne možemo još govoriti o pravoj zajednici, iako su već funkcioneri za buduću zajednicu postojali. Prema tome imaju apostoli i njihovi nasljednici i poslanstvo i službu, pa prema tome ne mogu biti jedino služitelji oltara. Njihovo poslanstvo je šire od isključive službe oltaru. Oni su i duhovne vođe svojih zajednica pa prema tome imaju i pravo na izvjesni dominativni položaj. Izgleda da to neki pisci teoloških rasprava u potpunosti zaboravljaju te bi htjeli iz svećenika načiniti običnog kršćanina jednakog i ravnog svim ostalim u kršćanskoj zajednici.

Da li je svećenik nadkršćanin?

Ni to se ne može tvrditi, jer u svojoj biti svaki svećenik ostaje i dalje kršćaninom, to što je postao krštenjem. No ipak treba istaći da su svećenici izabrani kršćani, a izabrao ih je Krist sam. »Niste vi mene izabrali, nego sam ja vas«, rekao je Krist apostolima. I baš zato se svećenička zvanja ne mogu na umjetan način potaknuti. Ona dolaze od Krista samog, a čovjek ih mora slobodno prihvatiti ili neprihvatiti. Zato i sve reforme sjemeništa neće moći povećati broj teoloških pripravnika, ako ne bude dovoljno prikladnih mladića, koji će se htjeti odazvati Kristovom pozivu. Prema tome svećenik svećeničkim ređenjem ostaje kršćanin, a usto postaje odabrano oruđe Kristovo. Pa zar nije Krist rekao i za Savla, da će postati njegovo oruđe, koje će ponijeti Evanđelje među poganske narode? Poslanstvo, što ga svećenik prima od biskupa ne čini ga samo služiteljem oltara, nego i duhovnim vođom zajednice koja će mu biti povjerena. Pa baš zato se služiteljska i dominativna funkcija svećenika ne isključuju, nego jedna drugu dopunjuju.

Vilko Šolinc